

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Moerdijk
T.a.v. de heer E. Schoneveld
Pastoor van Kessellaan 15
4761 BJ Zevenbergen

Klundert, 3 maart 2020

Onderwerp: Advies betreffende de Nota "Integraal Armoede- en schuldenbeleid".
(ongedateerd / geen kenmerk)

Bijlage : Ongevraagd advies inzake armoedebeleid, 7 december 2017.

Geacht College,

Naar aanleiding van de adviesaanvraag op de binnen de D6 opgestelde nota "Integraal Armoede- en schuldenbeleid" heeft de Wmo-Raad Moerdijk er behoefte aan als volgt op deze nota (en het proces) te reageren. Helaas moeten wij constateren dat onze Wmo-Raad pas in het bezit van de nota is gesteld nadat wij daarom hebben gevraagd. Omdat andere Wmo-Raden binnen de D6 bij ons informeerden wat ons standpunt zou zijn (en wij op dat moment nog niet in het bezit waren van de nota) hebben wij om de notitie gevraagd, waarna we die vervolgens hebben ontvangen. Wij willen u wijzen op het convenant zoals we dat met uw college zijn aangegaan en waarin in artikel 2 twee is vastgelegd: "Het college betreft de Wmo-Raad zo vroeg mogelijk bij beleidsontwikkeling, ook bij ontwikkeling binnen de D-6".

Wij hebben begrip voor het feit dat een en ander te maken heeft met personele omstandigheden en gaan er daarom ook van uit dat dit "een slipper" is, temeer omdat we, onder andere in het kader van de evaluatie van het convenant, nog vrij recent naar onze mening goede afspraken hebben gemaakt over de manier waarop het adviesrecht van de Wmo-Raad (zowel gevraagd als ongevraagd) wordt ingevuld.

Met betrekking tot de nota zelf het volgende:

In de nota herkennen wij een groot aantal aspecten die ook zijn opgenomen in de nota "Een integrale aanpak van armoedebeleid & schulden in Moerdijk" zoals die door de gemeenteraad van Moerdijk op 1 maart 2018 is vastgesteld. Op het concept van die nota hebben wij uitgebreid gereageerd bij ons schrijven van 7 december 2017, welk schrijven bovendien was voorzien van een bijlage met suggesties en bevindingen. Dit schrijven met bijlage sturen wij u hierbij als bijlagen mee.

- Omdat wij niet op de hoogte zijn in hoeverre inmiddels is tegemoet gekomen aan de suggesties willen wij u daar vooralsnog (ook korthedshalve) naar verwijzen omdat de suggesties voor ons nog steeds relevant zijn.

Verheugd zijn wij met de aangekondigde integrale aanpak zoals die in de thans voorliggende nota wordt beschreven: een aanpak waarbij elke hulpverlener in het sociaal domein oog heeft voor in hoeverre financiële problematiek onderdeel uitmaakt van een bredere problematiek. Armoede- en schuldenbeleid gaat daarom uitgevoerd worden in samenspraak met de leefdomeinen Werk, Onderwijs, Wonen, Gezondheid en Vrije Tijd. Dit vanuit het doel om het armoede- en schuldenvraagstuk effectief en in al haar complexiteit aan te pakken.

Een onderdeel in de nota dat ons erg aanspreekt betreft het volgende (citaat):

“De manier waarop dit bereikt zou moeten worden is via het klantcontact dat er al is. Ten behoeve van de uitvoering van de WMO, Jeugdwet en Participatiewet hebben medewerkers rechtstreeks contact met de inwoner en beoordelen daarbij hun situatie. Om armoede en schulden onderdeel te laten zijn van de integrale benadering, moet in dit contact ook de financiële situatie van de mensen aan de andere kant van de tafel de aandacht van de medewerkers hebben. Een uitvraag gericht op het aanwezig zijn van armoede en/of schulden moet onderdeel zijn van het contact. Daarnaast heeft het meerwaarde als de medewerkers ook signalen van armoede en schulden leren herkennen. Dit moet ertoe leiden dat ondersteuning al tijdens het gesprek aangevraagd kan worden, of dat mensen in ieder geval in een opvolging geholpen worden om de ondersteuning te krijgen waar ze behoefte aan hebben. Zodra in het klantcontact door WMO-consulenten, Jeugdprofessionals of medewerkers van het Werkplein Hart van West-Brabant wordt gesignaleerd dat er sprake is, of kan zijn, van meervoudige problematiek, dan moet de ondersteuning die ingezet gaat worden, integraal afgestemd worden met de betreffende medewerkers.”

- Echter, naar onze mening wordt het proces hier te eenzijdig beschreven en voldoet naar onze mening daarom ook niet volledig aan het begrip “integraal”.

Zoals nu omschreven is het nog te eenzijdig, teveel één richting namelijk het door alle personen die binnen het sociaal domein klantcontacten hebben herkennen van armoede- en schuldenproblematiek. Naar onze mening komt hiermee een integrale aanpak te weinig uit de verf.

Daarvoor is het nl. gewenst dat er vanuit alle disciplines binnen het sociaal domein over en weer gekeken wordt naar problemen die vallen binnen datzelfde sociaal domein. En daarvoor zullen bijvoorbeeld de medewerkers van het Werkplein ook signalen van jeugdproblematiek moeten herkennen. Zo'n werkwijze voldoet pas aan het kenmerk integraal.

Zo zou het zelfs kunnen zijn dat een situatie van op het eerste gezicht jeugdproblematiek, zodanig te herleiden is dat het in feite geen jeugdproblematiek maar armoedeproblematiek betreft.

Mogelijk heeft u een dergelijke handelwijze wel voor ogen, maar in de nota komt die dan “te weinig uit de verf”.

- De gedachte aanpak vraagt om scholing van alle medewerkers die achter de voordeur komen.

- Maar het betekent ook een grotere tijdsbesteding (dus meer capaciteit). Een terechte constatering in de nota. Graag worden wij geïnformeerd op welke manier deze scholing wordt ingevuld en waar de capaciteit die met deze werkwijze is gemoeid wordt gehaald, dan wel uit welke middelen deze wordt bekostigd. Mogelijk dat onderlinge uitwisseling van personeel binnen de D6 (deskundigheid daar inzetten waar nodig) een deel van de benodigde extra capaciteit kan opvangen.

Voldoende capaciteit is naar onze mening nl. essentieel voor het bereiken van de doelstellingen uit de nota. Zo niet dan stopt het bij goede bedoelingen en dat zou heel jammer zijn.

Wij zijn ervan overtuigd dat zo'n integrale aanpak echter het meeste effect heeft en de extra kosten die hiermee gemoeid zijn alleszins waard zijn en zich op de langere termijn zelfs (meer dan) terug verdienen.

- In het kader van Preventie (speerpunt 4) denken wij dat er ook een belangrijke rol is weggelegd bij de scholen. Scholen hebben volgens ons een goed zicht op het bestaan van armoede/financiële problemen.

- Ook in het kader van dit rapport vragen wij aandacht voor de mantelzorgers en hun (financiële) situatie. Uitvoering van deze nota geeft naar onze mening een unieke mogelijkheid om medewerkers niet alleen signalen van armoede en schulden te leren herkennen bij hun "directe" cliënten, maar zeker ook bij de mantelzorgers. Al te vaak horen wij dat mantelzorgers vanwege financiële problemen niet in staat zijn hun mantelzorgtaak adequaat uit te voeren dan wel dat ze door het uitvoeren van die taak (verder) in de financiële problemen komen.

Met inachtneming van het bovenstaande kunnen wij ons dan ook volledig vinden in de nota.

Tenslotte nog een vraag: in de nota wordt gesproken over een Rekenkameronderzoek, gehouden in drie van de D6-gemeenten. Is het onderzoek ook in de gemeente Moerdijk gehouden en zo ja, kunnen wij inzage krijgen in het rapport, de aanbevelingen van de rekenkamers en de reactie van uw college daarop?

Met vriendelijke groeten,

Stichting Wmo-Raad Moerdijk.
De voorzitter,

Namens deze
W. Tolenaars, secretaris